

Stadsporten

- ▶ Landets bästa friluftskommun
- ▶ Färdplan – plats för alla i Trollhätan

Ledare

Välkomna tillbaka efter semestern!

Hoppas ni har haft en skön ledighet med chans till avkoppling!

Sommaren är över och det har varit en intensiv och händelserik vår med många utmaningar. Knappt var pandemi-restriktionerna över förrän nästa kris stod för dörren. Krig i Europa igen och stigande priser i krigets kölvatten. Inflationen har också blivit högst verklig, vilket påverkar oss och vår omvärld.

Krig, inflation och snabba förändringar har något gemensamt och det är att de påverkar människornas upplevelse av trygghet, säkerhet och framtidstro. Vår tids snabba förändringstakt och krav på anpassning testar både vår kristållighet och vår förmåga att arbeta mer flexibelt. För att överleva en sådan situation är enda sättet att utveckla vår resiliens, det vill säga förmågan att hantera förändringar och fortsätta att utvecklas. Begreppet "resiliens" innefattar också att ta hand om våra medarbetare på ett sätt som gör att de blir delaktiga, känner trygghet för att kunna fokusera på sitt uppdrag och agera på ett konstruktivt och klokt sätt.

Utan att på något sätt bagatellisera nuvarande och framtida omvärldsläge tycker jag att vi ska vara lite "streetsmart". Den som bara är "booksmart" bör tänka till eftersom nuvarande situation är oviss och det ovissa minskar förutsägbarheten. I den här situationen kan vi bara fokusera på vårt uppdrag, hur vi kan utveckla vårt arbetssätt och undvika att förbruka energi på sådant som vi inte har inflytande över och kan påverka. Det är också viktigt att komma ihåg att en kris också ger en möjlighet att stanna upp, reflektera och ändra på ohållbara strukturer.

Hur är du? Är du "streetsmart" eller "booksmart"?

Said Niklund
Stadsdirektör

Ledare	2	Sommarjobb inom OF	12
Årets friluftskommun	3	PRAO	13
Drönare	4	Val 2022	13
Fallens dagar	5	Ny	14
Fältare mellanstadiet	6	HÄNT	15
God doft i skolkök	7	Notis friskvårdsbidrag	15
Färdplan social hållbarhet 8-9		Hela Kronan gungar	16
Fastigheten	10	Slussdagen	16
Medarbetarenkät	11	Krönika	16

STADSPORTEN utkommer med 6 nummer/år (februari, april, juni, augusti, oktober, december) och utges av: Kommunikationsavdelningen, 461 83 Trollhättan

ANSVARIG UTGIVARE: Per Ivarsson
0520-49 70 21, per.ivarsson@trollhattan.se
REDAKTIONSKOMMITTÉ: Andreas Gleisner, Cecilia Wilson, Jonathan Hjort, Jenny Martinsson, Josefin Åkesson Bengtsson
LAYOUT: Per Ivarsson, Hanna Melin
OMSLAGSBILD: Edsvidsleden.
FOTO OMSLAG: Scandinav.

Trollhättans Stad

Trollhättans Stad fick ta emot blommor och en check på 50 000 kronor under prisceremonin för Sveriges friluftskommun 2022. Från vänster: Anki Carlsson, ansvarig Explore Trollhättan, Peter Johnsson, ordförande i kultur- och fritidsnämnden, Tommy Svensson, förvaltningschef för kultur och fritid, Monica Hanson, 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen och Robert Stenberg, områdeschef idrott och friluftsliv.

Vi är Sveriges bästa friluftskommun

Trollhättans Stad har vunnit pris som Sveriges bästa friluftskommun 2022. Det tillkännagavs under Sveriges fritids- och kulturchefer årskonferens i Växjö den 24 augusti.

Text och foto: JONATHAN HJORT

Sveriges friluftskommun är ett pris som årligen delas ut för att stimulera och uppmuntra kommuners arbete med friluftsliv. Resultatet baseras på en årlig undersökning som genomförs av Naturvårdsverket, Svenskt Friluftsliv och Sveriges fritids- och kulturchefer förening. Efter en femteplacering 2021 har Trollhättan utsetts som Sveriges bästa friluftskommun 2022.

– Vi är jätteglada och stolta att utses till Sveriges främsta friluftskommun. Det är ett kvitto på allt arbete vi lägger ner för att skapa förutsättningar för ett brett och varierat friluftsliv med god kvalitet för såväl Trollhättabor som besökare, säger Tommy Svensson, förvaltningschef för kultur och fritid inom Trollhättans Stad.

Samverkan

I motiveringen till utmärkelsen nämns bland annat Trollhättans Stads friluftsplän, medborgarnas inkludering och en bred samverkan.

– Vi är stolta över att vårt friluftsliv satt Trollhättan på kartan. Vårt friluftslivsarbete innefattar en bred samverkan med olika aktörer, både inom och utanför den kommunala verksamheten. Denna samverkan och detta arbete har resulterat i att fler besökare inom Nature & Outdoor tourism attraherats till Trollhättan, säger Anki Carlsson, ansvarig Explore Trollhättan, Trollhättans Stad.

Friluftsliv för alla

En annan nyckelfaktor till utmärkelsen Sveriges friluftskommun 2022 har varit alla de friluftslivsaktiviteter som anordnats löpande. – Vårt friluftsliv är till för alla och ett exempel på lyckad aktivitet som fick väldigt positiva reaktioner var när vi hade olika träffar för pensionärer. Dessa arrangerades på flera olika platser och anpassades utifrån personernas egna förmågor, säger Robert Stenberg, områdeschef idrott och friluftsliv.

Vad kommer ni göra härnäst i friluftslivsarbetet?

– Vi behöver fortsätta hålla god status på det vi gör. Det gäller att hålla i och bibehålla det som är bra och göra justeringar inom området där det finns utvecklingspotential. Bland annat kommer vi se över nya sätt att nå ut till nyanlända som inte är vana vid friluftsliv, säger Tommy Svensson, förvaltningschef.

Ur motiveringen:

“Trollhättans Stad i Västra Götalands län är Sveriges friluftskommun 2022. Trollhättan, med cirka 59 000 invånare, har visat höga ambitioner i friluftslivsarbetet och har som plan att höja ambitionsnivån ännu mer de kommande ett till tre åren. De har på ett kreativt sätt möjliggjort friluftslivsaktiviteter i stor utsträckning för många målgrupper och visat upp det enkla och hållbara tätortsnära friluftslivet.”

Klas
Karlsson.

Klas driver utveckling med drönare

Klas Karlsson arbetar som kart- och mätningschef på Samhällsbyggnadsförvaltningen. Han är också ansvarig operatör för drönarflygning som sker inom Trollhättans Stads verksamhet – där han ser stor potential för effektivare processer framöver.

– Alla företag och organisationer som använder drönare behöver ha en utsedd operatör som ansvarar för att all drönarflygning i verksamheten sker på rätt sätt, det är en lag från 2021. I Trollhättan blev det jag, vilket är passande eftersom vi ser stora utvecklingsmöjligheter med drönarnas hjälp, säger Klas Karlsson.

Text: JOSEFIN ÅKESSON BENGTTSSON

På Samhällsbyggnadsförvaltningen finns två drönare och två medarbetare som är utbildade fjärrpiloter – vilket innebär att de är godkända att köra drönarna. Med drönarnas hjälp går det att effektivisera delar av förvaltningens verksamhet och det öppnar även dörren för att utveckla vissa typer av inspektioner.

Inmätningar först ut

I första ledet så är det i mätningsverksamheten man ser att drönarna kan implementeras som en natur del i arbetet. I stället för att en mätnings- och beräkningsingenjör gör inmätningar manuellt så används drönaren. Förhoppningen är att arbetet både går smidigare och blir mer exakt.

– Vid inmätningar som utförs av en medarbetare tas mätpunkter på utvalda ställen inom ett område för att få så bra och rätt resultat som möjligt. Men hjälp av drönaren får du hela området och med det fler mätpunkter, berättar Klas.

Först ut som ett pilotprojekt är det nya området Lärketorpet. Här ska mätning göras med drönare som backas upp med en traditionell inmätning för att kontrollera datan

som drönaren fångar upp.

Egna drönare sparar pengar

Ett annat exempel som direkt påvisar nyttan med drönare i Trollhättans Stad är att den flygfotografering som görs över kommunen var fjärde år, och som kostar ungefär 700 000 kr, inte längre blir nödvändig. Flygfotot används för att se hur staden utvecklas och förändras över tid och underlaget används i exempelvis bygglovshantering.

– I stället för att köpa in den tjänsten kan vi med drönaren själva jobba med ajourhållning allt eftersom vi vet att förändringar sker. I de här flygningarna fångar vi in annan viktig mätdata som vi också vill ha i systemet, säger Klas.

Utför framtidens inspektioner

På sikt kan drönarna användas och nyttjas vid inspektioner inom olika delar av förvaltningens verksamhet. Till exempel vid byggnader som ska kontrolleras eller felanmälningsuppdrag som ska inspekteras. Med drönarens hjälp ges också ett ovanifrånperspektiv vilket gör det enklare att inspektera

sådant som annars kan vara svårt, till exempel algblomning i sjöar och träd.

– I dagsläget behöver en fjärrpilot finnas till hands i närheten av drönaren, men på sikt ser vi absolut möjligheten i att programmera drönaren och skicka i väg den på egna uppdrag. Det finns en hel del restriktioner kopplat till drönarflygning som vi måste förhålla oss till just, avslutar Klas.

KAMPEN OM LUFTRUMMET I TROLLHÄTTAN

I Trollhättan är drönarflygningen inte helt okomplicerad. På grund av flygplatsen krävs nästan alltid tillstånd för att flyga, som söks hos flygplatsen.

– Vi har ett pågående samarbete med flygplatsen för att förenkla drönarflygningar. Våra drönare är också programmerade så de stoppar om de närmar sig en no go-zon om tillstånd inte finns, berättar Klas.

Ser du utvecklingsmöjligheter i din verksamhet med hjälp av drönare? Hör gärna av dig till Klas!

“Vilken succé det blev och vad fantastiskt kul att Fallens Dagar äntligen fick göra comeback”, säger Elias Leijon, arrangemangsansvarig.

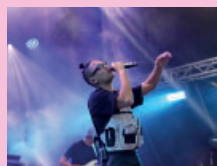
Folkfest när Fallens Dagar gjorde comeback

Efter två års pandemiuppehåll gjorde Fallens Dagar comeback den 15–17 juli. Det blev en riktig folkfest när aktiviteter, evenemang och konserter avlöste varandra under festivalhelgen.

Text och foto: JONATHAN HJORT

Den tredje helgen i juli var Fallens Dagar, Sveriges äldsta stadsfestival, äntligen tillbaka igen. Ett gediget program lockade mängder med människor i alla åldrar till sommarens stora happening i Trollhättan.

– Vilken succé det blev och vad fantastiskt kul att Fallens Dagar äntligen fick göra comeback! Efter ett par intensiva dagar med en magisk final på söndagen i Folkets Park så laddar vi om batterierna ett tag för att sen blicka framåt inför 2023, säger Elias Leijon, arrangemangsansvarig.

Newkid.

Eric Saade.

Linnea Henriksson.

Kraftprovet tillbaka i full skala.

Folkfest på stan.

Fältsekreterarna Jenny Lassila och Jodie Felle är väldigt nöjda med att kunna nå ut – och framförallt fram – till eleverna på mellanstadiet. "Vi ser redan nu att projektet har fallit väl ut och skulle vilja permanenta det", säger Jenny Lassila.

Fältarna lyckas nå yngre målgrupp

Genom ett nytt projekt får Fältenheten möjlighet att arbeta med en yngre målgrupp än den man är van vid, vilket har fallit väl ut.

– Vi ser tidigt i projektet att vi har möjlighet att nå fram till barnen, de är kontaktsökande, vi får till bra diskussioner. Vi är övertygade om att det är en bra ålder att börja med det förebyggande arbetet, säger fältsekreterare Jenny Lassila.

Text och foto: PER IVARSSON

Målgruppen för Trollhättans Stads fältenhet är ungdomar mellan 13–18 år, men genom Projekt Mellanstadiet har man fått statliga medel för att jobba med yngre elever.

– Vi har under många år uppmärksammat att vi behöver leta oss ned i åldrarna för att förebygga normbrytande beteenden ännu bättre. I många fall kommer vi in för sent, och då har en destruktiv identitet redan hunnit sätta sig, berättar fältsekreterare Jodie Felle.

– Vi har också fått förfrågningar från flera mellanstadiet-skolor redan innan projektiden, där man efterfrågar stöd och hjälp, tillägger kollegan Jenny Lassila.

Bästa förebyggande insatsen

Skolorna som valts ut är Lextorpsskolan, Skogshöjdens skola, Sylteskolan, Sylte grundskola och Åsaka skola. Också föräld-

rarna till eleverna har involverats.

– Utgångspunkten är att vårdnadshavare är den bästa förebyggande insatsen, säger Jodie Felle.

"Kan du vara med mig på rasten?"

Skolorna har under vårterminen fått besök av Jodie och Jenny, där man tillsammans med eleverna pratat om vad socialtjänsten är, om sociala medier, hur en bra vän ska vara och genomfört olika värderingsövningar.

– Förutom att vara med i klassrummet har vi varit med dem på raster och ätit tillsammans, då relationsskapandet är väldigt viktigt, säger Jenny Lassila.

– Ja, precis. Det är inte alltid viktigast vad vi pratar om på lektionen, utan att vi finns där med dem. Och de här ungarna är guld! De frågar "När kommer du nästa gång? Kan du

sitta med mig på lunchen? Kan du vara med mig på rasten?" Berättar Jodie Felle och ler. Båda vittnar också om hur enkelt det har varit att komma in på skolorna, hur välvillig personalen varit, hur intresserade eleverna varit av att föra diskussioner och söka kontakt. Därför är fältsekreterarna övertygade om att det – i samverkan med skolorna – är en bra ålder för att börja med det förebyggande arbetet.

Hoppas på en fortsättning

Projektet pågår till 31 december 2023, vilket är en stor fördel.

– Det ser vi som väldigt positivt, då kan vi åstadkomma förändring. Att jobba förebyggande med förändring tar tid. Vi ser redan nu att det har fallit väl ut och skulle vilja permanenta det – och införa arbetet på fler skolor, avslutar Jenny.

Kirsten Christensen ställer in temperaturen på ugnen och för sedan in blecken med potatisgratäng. En kort stund därefter börjar det att dofta väldigt gott i både kök och lunchmatsal på Sjuntorpsskolan. På den lilla bilden samtalar Eva Andersson Prins med några elever. Hon konstaterar att det nya arbetssättet fungerar väldigt bra. "Vi har fått ett helt annat flöde i vårt arbete och maten smakar bättre för våra lärare och elever och matsvinnet har minskat".

Doft av nylagat på Sjuntorpsskolan

10 minuter efter att potatisgratängen landat i ugnen sprids en angenäm doft från kökets inre och vidare ut i matsalen. Måltidsbiträdet Eva Andersson Prins konstaterar nöjt:
– Matupplevelsen är en helt annan. Nu både doftar och smakar det bättre än förut, säger hon.

Text och foto: PER IVARSSON

Måltidsbiträdet Kirsten Christensen stoppar in blecken med kyld potatisgratäng i ugnen strax efter klockan 8 på morgonkvisten, vrider upp temperaturen till 120 grader och sätter timern på en timme. Så småningom ska den sprödbakade kycklinglårfilén stekas på, men det väntar man ännu en stund med. Så fungerade det inte förut. Då kom skolmatsens huvudingredienser färdiglagade direkt i varmhållningskärl strax efter klockan 10. Ibland senare än så.

– Då kunde det bli väldigt stressigt att hinna med inför att de första eleverna skulle äta klockan 10:30, berättar Eva Andersson Prins, måltidsbiträde.

Cook Chill pilotprojekt

Tillsammans med Velandas Skola – Förskola Husaren – och Upphärads skola ingick Sjuntorpsskolan i ett pilotprojekt som startades i november, där skolmatsens huvudingredienser skulle produceras enligt metoden Cook Chill i Nya Sylteskolans produktionskök för att sedan levereras till köken för uppvärmning

och servering.

Syftet var att minska varmhållningstiderna, öka kvaliteten på den mat som serverades, öka matupplevelsen eftersom maten som tidigare tillagades i Centralköket – och transporterades i varmhållningskärl – tappade i temperatur, näring och smak under långa transporttider till skolorna.

"Maten doftar bättre"

Potatisgratängen och kycklingen som denna dag serveras i Sjuntorpsskolan tillagas dagen innan i Sylteskolans kök. Direkt efter tillagning placeras den i stora specialkylskåp som snabbt kyler ned maten till + 4 grader för att bibehålla kvalitet och smaker.

Maten har mottagits väl av lärare och elever på Sjuntorpsskolan, enligt måltidsbiträdet Eva Andersson Prins, vilket intygas av flera elever.

– Maten doftar mycket bättre nu, säger en av dem.

Det var ingen omedelbar succé, och det finns

fortfarande områden att skruva på.

– Det var lite struligt i början, men tack vare täta möten med Sylteskolans kök och vår chef har vi kunnat följa upp projektet och ändrat på en del som inte fungerat så bra. Men i det stora hela fungerar det jättebra. Vi har fått ett helt annat flöde i vårt arbete och maten smakar bättre för våra lärare och elever, och matsvinnet har minskat, säger Eva Andersson Prins.

"minska varmhållningstiden"

Kim Melander, enhetschef för måltid och lokalvård, berättar att projektet inte längre är ett projekt utan har permanentats.

– Det handlar huvudsakligen om att minska varmhållningstiden och därigenom öka matupplevelsen. Och jag blev väldigt glad när jag hörde eleven som pratade om att doften var bättre! Det vi kommer att kika på framöver är försöka minska antalet transporter genom att kanske bara åka ut 2–3 dagar i veckan. Det påverkar inte matens kvalitet, men sparar mer på miljön, avslutar Kim.

Delar av processgruppen som arbetar med färdplanen för social hållbarhet. Bakre raden från vänster: Anna Wänblom (Eidar), Christina Malmsten (Arbetsmarknads- och socialförvaltningen), Erika Andersson Kustosik (Utbildningsförvaltningen), Johanna Linnarsson (Kommunstyrelsens förvaltning). Främre raden: Anna Nyman Holgersson (Kommunstyrelsens förvaltning) och Andreas Ekholm (Arbetsmarknads- och socialförvaltningen).

Färdplan ger plats för alla i Trollhättan

Tillsammans med de kommunala bolagen har Trollhättans Stad tagit fram en färdplan för att skapa en trygg och jämlik stad – med plats för alla.

– Det blir ett nytt sätt att arbeta för att möta de komplexa utmaningar vi har kring social hållbarhet i Trollhättan. Det görs mycket redan idag men genom att kraftsamla kring några områden och bjuda med fler aktörer ökar förutsättningarna att lyckas, säger Anna Nyman Holgersson, hållbarhetsstrateg i Trollhättans Stad.

Text och foto: PER IVARSSON

För de flesta är Trollhättan en bra stad att växa upp och leva i, men det finns stora skillnader i livsvillkor vilket leder till olika typer av utmaningar. Tillsammans med de kommunala bolagen i koncernen har Trollhättans Stad därför tagit fram en färdplan för att Trollhättan ska bli en trygg och jämlik stad där alla är delaktiga och har förutsättningar att leva ett gott liv.

Fem prioriteringar

Färdplanen består av fem prioriteringar:

- 1) Samverka så att fler hittar vägen till jobb – fokus unga
- 2) Tidiga insatser för att förebygga alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel
- 3) Främja jämställdhet och förändra normer som stödjer våld
- 4) Föräldraskapsstöd – föräldrar som resurs

5) Samverka för bra bostäder till många olika målgrupper i våra stadsdelar

– Arbetet med färdplanen har varit mycket givande och det har varit värdefullt att få en ökad inblick i varandras arbete och få ta del av allt positivt som redan görs. Utmaningen med att arbeta med social hållbarhet är annars att effekten oftast märks efter några år. I färdplanen har vi ett långsiktigt perspektiv vilket är en förutsättning för att vi gemensamt ska få till en förändring, säger Anna Wänblom, chef för social hållbarhet på AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag.

Breddad dialog och synergier

Dialog med olika intressenter är också något man vill utveckla och förbättra, inte minst

civilsamhället som är oerhört viktiga.

– Kommunen och bolagen kan inte lösa alla utmaningar själv och har inte heller alla svar. Vi behöver arbeta medskapande, tillsammans med invånare, näringsliv och civilsamhälle, säger Anna Nyman Holgersson.

Insatser inom ett område ökar också förutsättningarna för goda resultat inom ett annat område – exempelvis genom att insatser kopplade till att främja jämställdhet och förändra normer som stödjer våld ökar förutsättningarna för föräldraskapsstöd och tvärt om.

I detta, och kommande numren, av Stadsporten belyser vi en aktivitet kopplad till varje insats.

Samverkan nyckeln för att skapa fler jobb för unga

De vill bli "ledande i Sverige på att möjliggöra en plats för alla på arbetsmarknaden". Det är en resa som kommit en bit på väg, inte minst genom att antalet sommarjobbare ökade med 100 procent jämfört med förra året. – Det är inget som hade lösts utan grymt kompetenta medarbetare, eller om inte samtliga förvaltningar kraftsamlat och erbjudit platserna, säger Andreas Ekholm, enhetschef på Framtidscentrum.

För att öka farten i arbetet mot den stora ungdomsarbetslösheten genomfördes 2020 en sammanslagning av Arbetsmarknadsenheten och Socialt stöd.

Ur den tillkom en ny ungdomsenhet som startades upp 2021, vars namn mynnade ut i Framtidscentrum och består av sex arbetsområden* för ungdomar från 16 år och uppåt. – Färdplanen för social hållbarhet pekar ut ungdomsarbetslösheten som en av nycklarna för att skapa ett välfungerande samhälle för alla. Vi är fortfarande rätt nya som verksamhet och prövar våra vingar för att se vad som är rätt för att möta ungdomarnas behov, säger Andreas Ekholm, ansvarig för verksamheten.

Möta ungdomar där de är

Ett av greppen är att möta ungdomarna där ungdomarna befinner sig. – Vi ska möta dem på deras på villkor, det

är där vi vill vara, att vi måste ta det till den nivån där individen befinner sig. Det kan innebära att vi ses på ett torg eller ett kafé eller annan plats. Sedan får vi se om det landar i praktik, studier eller jobb. Det är oavsett ett arbete där vi måste jobba stegvis, parallellt och motiverande, säger jobbcoach Jesper Magnusson.

"...ett arbete där vi måste jobba stegvis, parallellt och motiverande".

– Det är väldigt bra att Trollhättans Stad vill satsa på den personliga kontakten. Jag har tidigare arbetat på Jobbcentrum och vet hur viktigt det är att ha stöttning för ungdomarna, de behöver den, tillägger jobbcoach Magnus Roos.

Från 200 till 400 sommarjobbare

Denna sommar fick Framtidscentrum uppdraget att ta fram extra många sommarjobb åt unga. Så istället för normalt cirka 200 sommarjobb dubblerades siffran till 400. Inom omsorgsförvaltningen var det exempelvis till stor glädje och nytta där flera av sommarjobbarna

kunde erbjudas arbete rakt in i ordinarie verksamhet.

– Jag är helt övertygad om att förvaltningarna kan fortsätta med att hitta enkla arbetsuppgifter som löser många instegsjobb, att vi kliver ifrån stuprör och istället jobbar tvärprofessionellt utifrån varandras kunskaper, säger Andreas Ekholm.

– Viktigt att komma ihåg är också att man genom att ta emot Prao-elever, praktikanter eller sommarjobbare medverkar till att stärka den sociala hållbarheten, avslutar han.

* Framtidscentrums områden:

- 1) Åtgärder ungdom
- 2) Projekt
- 3) Sociala företag
- 4) Stationen
- 5) Samhällsinformation
- 6) Medborgarservice

"Vår ledningsgrupps vision säger att vi ska bli ledande i Sverige på att möjliggöra en plats för alla på arbetsmarknaden", säger enhetschef Andreas Ekholm. Framtidscentrums verksamhet utgår från Villa Stranna och inriktar sig på målgruppen ungdomar 16 år och uppåt. På bilden, bakre raden: Ivan Delija, Andreas Ekholm, Emma Jalker, Magnus Roos. Främre raden frv: Jasmin Zamani, Susanne Johansson, Carolina Kristell och Jesper Magnusson.

Möt de fina, anrika byggnaderna i Trollhättan! Runt om i stan finns ett 50-tal äldre fastigheter – med sin alldeles egna historia – som förvaltas av Trollhättans Stad. Förvaltare Roger Karlsson lyfter i den här serien fram 10 av sina favoriter.

Nya ridhuset på Ängens gård. Till höger hälsar Roger Karlsson på en av invånarna i ladugården.

Hästarna i centrum på Ängens gård

Det är inte bara människor som är i fokus på Trollhättans Stads anläggningar. På Stommens gård och Ängens gård ges också frikostigt utrymme för högresta, fyrbenta vänner.

– Det är både annorlunda och trevligt med hästar och djurhållning, säger fastighetsförvaltare Roger Karlsson.

Text och foto: PER IVARSSON

Trollhättans Stad äger två ridanläggningar: Stommens gård i Sjuntorp och Ängens gård i Trollhättan. Båda är föreningsdrivna, i Sjuntorp är det Norra Älvsborgs Ryttarklubb som ansvarar för verksamheten, och i Trollhättan är det Trollhättans Fältrittklubb som håller i tömmarna.

– Trollhättans Stad hyr ut anläggningen till föreningen, som i sin tur får driftsbidrag för att sköta verksamheten, förklarar Roger Karlsson.

Är det vanligt att kommuner äger ridhus?

– Det kan jag inte svara på, men egentligen är det ju inte konstigare än att vi äger idrottsanläggningar. Fast det är ju inte bara stänga och låsa på fredag och komma tillbaka på måndag, djurhållning kräver mycket av föreningen som driver skötseln.

”Fantastiskt arrangemang”

På Ängens gård är det Trollhättans fältrittklubb som ansvarar för verksamheten. Klubben bildades 1968 och på anläggningen, som från början var en jordbruksfastighet, har kommunen byggt två ridhus, 1978 och 2005.

Verksamhetschefen Stina Pilhall berättar att klubben har 400 ridande i veckan, drygt 450 medlemmar, 34 egna lektionshästar samt 11 inackorderade medlemshästar och 9 anställda.

– Det är ett fantastiskt arrangemang att få ha det som vi har det. Dels att vi kan kontakta vår förvaltare när någonting krånglar med fastigheten, och naturligtvis att vi har förmånen att ha lokalen hyresfritt, säger Stina Pilhall.

Nytt stall planeras

I dagsläget huserar hästarna i den stora ladugården, men Trollhättans Stad planerar att riva den gamla förrådsbyggnaden bredvid ladugården och ersätta den med ett nytt, modernt stall.

– Om allt går enligt planerna kan vi börja arbetet till våren, det blir en investering på cirka 22 miljoner kronor, upplyser Roger Karlsson.

Ridklubben erbjuder ridskola för barn, ungdomar, vuxna och personer med funktionsnedsättning. Det sistnämnda blir påtagligt när anordningen med hiss på gårdsplanen i bakgrunden lyfter upp en person på en häst. – Vi byggde rampen och det känns jättebra varje gång den används – så att alla som vill rida också kan göra det, säger Roger Karlsson.

Insidan av nya ridhuset och verksamhetschef Stina Pilhall framför ladugården där hästarna huserar.

Enhetschef Duck Risberg och skyddsombud Agneta Jansson ser medarbetarenkäten som ett viktigt instrument för att förbättra arbetsmiljön för medarbetarna, vilket gynnar fler. "Om personalen mår bra, mår de boende bra", konstaterar Agneta Jansson.

➤ "Ta medarbetarenkäten på allvar"

Snart är det dags för en ny medarbetarenkät. Och tipset från Lextorpsvägen 11 är; fyll i den.

– Ta medarbetarenkäten på allvar, det handlar om din egen arbetsmiljö och den kan du påverka, säger Agneta Jansson, undersköterska och skyddsombud på boendet.

Text och foto: PER IVARSSON

Lextorpsvägen 11 strävar efter att bli Trollhättans mest attraktiva boende. Det ska mest tolkas som en vision, men färdriktningen är tydlig.

– Det kommer aldrig att vara helt perfekt, men vi ska alltid vara på väg dit, säger enhetschefen Duck Risberg.

En av förutsättningarna för det är att arbetsmiljön är bra, där är medarbetarenkäten ett viktigt verktyg. Vid fjolårets enkät framkom det flera synpunkter/stressfaktorer från medarbetarna som behövde hanteras och åtgärdas, exempelvis: "Jobba ensam runt lunch", "bli utskäld av boende", "att telefonen ringer vid måltider" och "att anhöriga kommer vid besök runt måltider".

Göra rösten hörd

Efter sammanställningen mynnade det ut i en utvecklingsdel på APT:er med diskussionsunderlag, där alla fick göra sin röst hörd och komma med förslag på åtgärder.

Och ur förslagskorgen kom mycket klokskap som kan förbättra arbetsmiljön.

– Vi kan informera anhöriga vid välkomstsamtal om besök och vad som är önskvärt för det vid måltider. Det finns möjlighet att vidarekoppla telefonen under lunchen – det är sådant som kan minska stressen. Sedan finns det utbildningar i lågaffektivt bemötande för att kunna möta dem som har utmanande beteende, vilket är på gång och är en stor satsning, berättar Duck Risberg.

– Jag tycker att det har fungerat väldigt bra! Det är positivt att man stimulerar personalen att få komma med konstruktiva förslag, säger Agneta Jansson, undersköterska och skyddsombud på boendet.

Från 71 till 85 procent?

Flera åtgärder har redan implementerats och andra planeras, och snart är det dags för en ny medarbetarenkät. I fjol var svarsfrekvensen 71 procent på Lextorpsvägen 11, vilket varken Duck eller Agneta är nöjda med.

– I år satsar vi på att nå 85 procent, säger Agneta.

– Det tycker jag låter bra, nickar Duck instämmande.

Jessica Vallström är väldigt nöjd med sitt sommarjobb inom hemtjänsten. "Jag trivs jättebra inom hemtjänsten och jag har lärt mig mycket på kort tid. Både vad gäller grundläggande arbetsuppgifter, läkemedelshantering, att linda ben med mera", säger Jessica.

Tummen upp för sommarjobb inom hemtjänst

Jessica Vallström är 19 år och har gjort sin andra sommar inom hemtjänsten i området Dannebacken och Stavre.

– Jag har trivts jättebra och har utvecklats som person. Tyvärr tror jag att många inte riktigt vet vad jobbet innebär och därför kanske inte vågar söka sommarjobb, säger Jessica.

Text och foto: JENNY MARTINSSON

Jessica berättar att de flesta hon möter som har hemtjänst är ganska självständiga. Några har naturligtvis större behov som innebär att de behöver hjälp med toabesök, tvätt eller dusch. Men de flesta behöver bara hjälp med mediciner, att klä sig eller fixa frukost.

– Vi är helt enkelt ett stöd i livet för de som kanske är sjuka, stela eller på annat sätt inte starka nog att klara sig helt själva.

Enskilda behov avgör

En vanlig arbetsdag består av ett morgonbesök, ett eftermiddagsbesök och ett kvällsbesök.

– Ibland åker vi ut själva och ibland är vi två. Det beror på schema och varje enskild persons behov, berättar Jessica.

På eftermiddagarna efter lunch så tar de ofta en promenad. Är det riktigt dåligt väder så stannar vi kanske inne, tar en kaffe och bara pratar en stund.

– Jag hittade det här jobbet via min praktik på skolan när jag läste vård- och omsorgsprogrammet. Förra året frågade jag min chef om det fanns sommarjobb och nu har jag precis gjort min andra sommar här, säger Jessica.

Fått förlängt arbete

Jessica är nu färdig undersköterska och har fått förlängt arbete inom hemtjänsten. Hon jobbar gärna ett tag, men planerar senare att söka till högskolan för att utbilda sig till sjuksköterska.

– Jag trivs jättebra inom hemtjänsten och

jag har lärt mig mycket på kort tid. Både vad gäller grundläggande arbetsuppgifter, läkemedelshantering, att linda ben med mera. Men jag har också utvecklats socialt och blivit mer öppen och pratglad, vilket jag tror kommer att vara jättebra inför mina kommande studier och arbeten.

– Anledningen till att jag sökte sommarjobb inom hemtjänsten i år igen var att jag tycker om att hjälpa människor, få dem att känna sig trygga och må bra. Jag kände mig också trygg med människorna jag lärt känna i området, mina kollegor och sjuksköterskorna som stöttar oss.

Vi på omsorgsförvaltningen tackar Jessica och alla andra sommarvikarier för en fantastisk insats. Ni är ovärderliga!

PRAO är 10 dagar som kan förändra livet

Under hösten är det återigen dags för elever i Trollhättans Stads grundskolor att gå ut på prao. För eleverna är prao en fantastisk möjlighet att få en inblick i hur arbetslivet kan fungera, knyta kontakter med framtida arbetsgivare och kanske väcka drömmar om en framtida yrkeskarriär.

Text och foto: ANDREAS GLEISNER

För arbetsgivarna innebär prao en chans att väcka intresse för den egna branschen och företaget, och locka till sig framtidens medarbetare.

- Vi hoppas att alla verksamheter ser över sina möjligheter att ta emot praoelever inför hösten men även att det blir en återkommande aktivitet varje termin. Vi behöver alla hjälpas åt med att få ungdomarna att hitta sina drivkrafter och sin framtidstro. I Trollhättan är frågan om social hållbarhet

viktig och prioriterad och där prao kan vara en del som är med och bidrar i det arbetet, säger Michael Holgersson, planerare/utvecklare på Utbildningsförvaltningen och den som samordnar arbetet med prao inom Utbildningsförvaltningen.

Kan förändra livet

Prao är 10 dagar som kan förändra

livet för en elev, men kan också innebära en möjlighet för din arbetsplats att knyta till sig framtidens stjärnor redan idag!

Michael Holgersson.

Prao genomförs under vecka 42-43, samt vecka 46-49. Om du som chef eller medarbetare vill göra en insats genom att ta emot prao-elever finns all information på vår hemsida: www.trollhattan.se/prao

Per Gertow och Björn Zetterström på valnämndens kansli vid en av flera utbildningsträffar för röstmottagare i sessionssalen.

400 personer utbildade – valet kan börja

Val 2022 är igång för allmänheten i och med att förtidsröstningslokalerna slog upp portarna den 24 augusti. För att valet ska flyta på krävs det att röstmottagare finns på plats både i de 6 förtidsröstningslokalerna och i de 34 vallokalerna på valdagen den 11 september.

- Vi har utbildat drygt 400 röstmottagare, berättar Per Gertow på valnämndens kansli.

Text och foto: PER IVARSSON

En av flera viktiga checkpunkter för valnämndens kansli inför valet i Trollhättan var utbildning av röstmottagare. Den genomfördes vid ett antal utbildningsträffar veckorna innan förtidsröstningen öppnade.

- Valmyndigheten har tagit fram utbildningsmaterial om själva rösthanteringen. Vi kompletterar den med information som gäller just för Trollhättan, berättar Björn Zetterström på valnämndens kansli och fortsätter:

- Det handlar exempelvis om hur vi hanterar hämtning av förtidsröster och bestämmer tider för när partierna kan lämna sina valsedlar i vallokalerna på valdagen.

Traditionell utbildning

Drygt 400 röstmottagare har genomfört utbildningen, som av tradition hålls i stads- husets sessionssal. Det är en tradition som

man står kvar vid, även om det finns digitala alternativ.

- Det finns kommuner som har genomfört digitala utbildningar med sina röstmottagare. Vi har valt att hålla kvar den traditionella utbildningen, där vi har möjlighet att träffa våra röstmottagare och svara på frågor som brukar komma i samband med utbildningsträffarna, förklarar Per Gertow, valnämndens kansli.

ny

Anders

Anders Ahl Johnsson, Säkerhets- och trygghetsvärd.

Arbetsplats:

- Jag har min utgångspunkt i kontaktcenter.

Vad är dina arbetsuppgifter?

- Jag arbetar huvudsakligen med säkerhet och trygghet. Jag har hand om tryggheten för personal och besökare i entrén. Jag kan även vara behjälplig vid besök som kan bli oroliga. Vi har 28 besöksrum i stadshuset, och om någon medarbetare önskar kan jag bistå med ett bärbart överfallslarm om man känner

obehag inför ett möte. Om larmet går finns jag nära till hands. Jag producerar också tjänstelegitimationer åt verksamheten.

Vad har du gjort tidigare?

- Jag har varit i väktarbranschen, varav de sista 5 åren inom Kriminalvården. Där arbetade jag som kriminalvårdare på säkerhetsavdelningen, tillhörde insatsstyrkan och var förhandlare.

Vad gör du på din fritid?

- Det blir en del arbete med huset, just nu bygger jag en altan. Jag är också ordförande och huvudtränare för fotbollslaget IF NPF-laget i Trestad, som riktar sig till barn och ungdomar med NPF-diagnoser eller andra svårigheter.

Vad gör dig glad?

- När allting flyter på en vanlig vardag. Man ska ha det kul, jag uppskattar ett trevligt bemötande och är sällan själv arg eller sur.

Nyanställda i Trollhättans Stad

EFTERNAMN

AHL JOHNSSON
MÖLLBORG
KHADEMI
JEROSIMIC
SÖROVIST
SKOOG
LUNDAHL
EGERZON
RING
KOZADINOU
WESTESSON
HOLM
BENTZER
LINDSKOG
THORELL
LAUDON
LINDAHL
BROO
DAHLBERG
BOVIK
MAGNUSSON
AHMED
ERIKSSON
HANSSON
NILSSON
SJÖGREN
JEPPSSON
WESSBERG
GÜMÜSCÜ
BORNHAMMAR
FJÄLLSTRÖM

FÖRNAMN

ANDERS
JENNIFER
SAIFULLAH
MAJA
MICAEL
PERNILLA
OSCAR
TOBIAS
PATRIK
CHRISTINA
KAROLINA
ANNE-KATRIN
LOUISE
JESSICA
SANDRA
CAROLINE
FREJA
MARIE
ANNA
LOTTA
EMMA
SIRWA
LINA
INGELA
EMMA
MARIA
AMANDA
SOFIA
NESRIN
ELISABETH
JOHANNA

BEFATTNING

Säkerhets- och trygghetsvärd
Boendestödjare
Undersköterska
Socialsekreterare
Stödassistent,
Undersköterska
Skolpsykolog
Föreningslots
Enhetschef
Fysioterapeut
Konst- och Kulturvård
Förskollärare
Lärare
Handläggare ADM
Undersköterska
Utvecklingsledare
Rektor
Rektor
Specialpedagog
Speciallärare
Lärare grundskola
Lärare grundskola
Lärare grundskola
Lärare grundskola
Fastighetschef
GIS-ingenjör
Stödassistent
Undersköterska
Undersköterska
Elevstödjare

ARBETSPLATS/ORGANISATION

Administrativa kontoret
Gruppobstad Slättbergsvägen 222
Servicehus Klockaregården
ASF(Arbeitsmarknads-socialförvaltningen)
Gruppobstad Skogshyddevägen 1
Servicehus Strömkarlsgården/Älvbacken
PPR
Kronan Kulturhus
Grangårdens Idrottsanläggning
Demens och Rehabcenter, Tallbacken
Konsthallen
Förskola Lyckan
Fritidshem, Strömslundsskolan
Utbildningsförvaltningen
Gruppobstad Blackstorpsvägen 18
Kultur-Fritidsförvaltning
Utbildningsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Slättbergsskolan
Sylteskolan 7-9, Träningskolan
Kronan
Stavreskolan och Fritidshem
Skogshöjdens Skola
Slättbergsskolan
Hjortmosseskolan och Fritidshem
Serviceförvaltningen ADM
KLM, Kart och mät
Gruppobstad Björndalsvägen 40
Hemtjänst Lextorp/Velanda
Servicehus Domarringsvägen 3
Sylteskolan 7-9, Träningskolan Sylte

Det händer så otroligt mycket i våra verksamheter, långt mer än vad vi har möjlighet att berätta om i Stadsporten. Exempelvis görs det många inlägg på Trollhättans Stads Facebook. Här följer ett axplock från den senaste tidens publiceringar:

Fotbollsfest på torget! Tillsammans med City Trollhättan kunde Trollhättans Stad bjuda Trollhätteborna på damlandslagets slutspelsmatcher under fotbolls-EM på torgbyggnadens storbildsskärm.

Pride Trollhättan 20 augusti. Vilken manifestation av kärlek! Vi firade allas lika värde, rätten att få vara den man är och att få älska vem man vill. Stadsdirektör Said Niklund var en av många deltagare i paraden.

Vi knackade på hos fältarna vid Familjehuset och stämde av hur sommaren varit, samt om det har några tips till föräldrarna nu när skolorna startar?

- ▶ Sommaren är faktiskt oftast väldigt lugn. Många unga reser med sina familjer eller är på aktiviteter tillsammans. Trollhättan jobbar förebyggande med att få ut unga i arbete och vi fältare söker upp dem för att höra hur det går.
- ▶ Tips! Uppmuntra era barn att vara sig själva, acceptera varandra och allas olikheter. Lägg tid på att lära känna den tonåring som växer fram och sätt gränser med omsorg. De hör vad ni säger även om de smäller igen dörren.
- ▶ Just nu förbereder vi och bokar möten med skolorna för att få komma till föräldramöten i höst, dessutom kommer vi lägga mycket tid nu under hösten på att besöka samtliga sjundeklasser för att presentera Fältenheten för dem. Just denna dag jobbade Ayla, Sofia, Cattis och Marcus.

HAR DU ANVÄNT DITT FRISKVÅRDSBIDRAG ÄN?

Har du använt ditt friskvårdsbidrag än? Unnat dig något som du mår bra av?

Vaktmästare Per Carlssons stora intresse i livet är bugg, och tack vare att föreningen Dansverket Trollhättan är anslutet till e-passi kan Per smidigt och enkelt använda sitt friskvårdsbidrag för att göra det han älskar mest av allt; dansa bugg.

- Jag känner en sådan glädje när jag får dansa bugg, säger Per, här tillsammans med Petra, bugginstruktör på Dansverket Trollhättan.

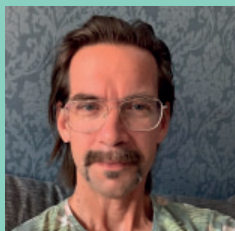
Hitta din friskvårdsaktivitet och läs mer om friskvård på intranätet: Stadsportalen/Min anställning/Friskvård

Per och Petra redo att bugga loss på dansgolvet i Parkhallen.

Krönikan

TIPS FÖR ATT BLI AV MED SKRIVKRAMPEN

När jag gick på mellanstadiet var skrivkramp ett verkligt stort problem för mig. Eller nej, det var inte alls något problem, men jag trodde att jag hade skrivkramp, och det var ett problem. Jag trodde att skrivkramp var den där krampkänningen man fick i handen av att hålla stenhårt i pennan när man försökte skriva fina skrivstilsbokstäver. Skrivkrampen botades snabbt genom att lägga blyertspennan på bänken och skaka loss skrivhanden några sekunder, och återigen fatta pennan, men med ett löst, avslappnat grepp. Sen var det bara att fortsätta skriva en stund, tills krampen satte in igen. Sådär kunde det hålla på en hel lektion.

Jag minns också att jag tyckte att det var konstigt att många författare pratade så mycket om skrivkrampens helveteskval och hur svårt de tyckte att det var när krampen satte in. -Varför gjorde de inte bara som jag? -Släpp pennan, skaka loss och håll inte så hårt i pennan nästa gång!

Jag har ingen aning om när ordets verkliga betydelse gick upp för mig, men varken innan eller efter har skrivkramp varit något som bekymrar mig, trots att jag under hela mitt vuxna liv har försörjt mig på att skriva. Om jag skulle få en liten känning av krampen (den riktiga) minns jag den roliga missuppfattningen, och vet att allt jag behöver göra är att släppa pennan, skaka loss och slappna av i greppet. Sen är det bara att gå påt igen.

Det intressanta med det här är inte att jag som 11-åring killgissade mig till betydelsen av ett begrepp jag inte förstod, utan att en lösning som fungerade på ett missförstånd, även fungerade på det verkliga problemet. Eller på ett djupare filosofiskt plan: När du kört fast, är all aktivitet bättre än sin motsats: passivitet. Gör någonting – vad som helst – så förändras förutsättningarna, och nya vägar kan öppna sig. Vem vet, kanske upptäcker du en lösning på ett problem du inte visste att du hade? ●

Andreas Gleisner,
kommunikatör, utbildningsförvaltningen

Comeback för Hela Kronan Gungar ...

God mat från olika kulturer, mängder med aktiviteter för hela familjen och ett härligt gung runt omkring Kronan. Den 19 augusti var den populära folkfesten Hela Kronan Gungar tillbaka igen.

Text och foto: JONATHAN HJORT

Ny årstid, samma koncept. Mängder med kostnadsfria aktiviteter anordnades i Kronogården när Hela Kronan Gungar gjorde comeback efter pandemiuppehåll.

- Tanken från början var att göra en mindre upplaga i år, men det har varit jättestort intresse och vi har haft fler utställare än någonsin, säger Paula Pelli, områdeschef på Kronan Kulturhus. Fullspäckat med aktiviteter

Årets program innehöll bland annat livemusik, mat, dans, streetsoccer, barn-teater, babyrytmik och olika prova-på-aktiviteter. Det anordnades även konserter med Balkan Trubaci Skandinavia och uppträdanden av Bleonah och El Sistema. - Vi är jättenöjda med årets festival! Nästa år siktar vi på att arrangera Hela Kronan Gungar på våren igen, säger Paula Pelli.

... och likaså för Slussdagen

Det blev en fin sensommarkväll i Trollhättan den 17 augusti när Slussdagen var tillbaka igen efter pandemiuppehåll. Det bjöds bland annat på musikuppträdande med Samira Manners, barn- och familjeunderhållning med systrarna K, marknad, guidade vandringar, uppvisning av Sjöfartsverket nya arbetsbåt och slussning med Eلفkungen.